

FRA FJORD TIL FJELL

Kunsten på Lysebu

LYSEBU

FONDET FOR DANSK-NORSK
SAMARBEID

FONDET FOR DANSK-NORSK SAMARBEID

FONDET FOR DANSK-NORSK SAMARBEID er en bilateral kulturinstitusjon som arbeider for å øke forståelsen og samarbeidet mellom Danmark og Norge. Fondet er en uavhengig institusjon, med en avdeling i hvert land.

Fondet eier og driver hotellet LYSEBU, som også fungerer som kultur- og konferansesenter. Her finner en rekke av Fondets aktiviteter sted. Fondet fasiliteter samarbeidsprosjekter mellom landene, fungerer som et nettverksbasert, bilateralt kulturinstitutt og organiserer stipendiatopphold for studenter, forskere og kunstnere.

Fondets hovedmål er å:

- ◆ Utvide gjensidig kjennskap til identitet, kultur og språkforståelse mellom landene.
- ◆ Stimulere til økt kontakt mellom det danske og norske kultur-, samfunns- og næringsliv gjennom partnerskap.
- ◆ Utfordre felles forståelsesrammer og utvikle nye erkjennelser.

Disse realiseres gjennom å arrangere aktiviteter innen kunst og kultur, samfunnsaktuelle spørsmål, historie, journalistikk, utdanning og næringsliv.

Bakgrunn

FONDET FOR DANSK-NORSK SAMARBEID ble etablert i København i 1946 av initiativtakerne til Norgeshjelpen under Andre verdenskrig; Den Norske Damekomité. Grunnlaget for etableringen av Fondet var overskuddet etter den omfattende matvarehjelpen Danmark bidro med til Norge under krigen: 13 millioner danske kroner.

Mellom 1941 og 1945 sendte Norgeshjelpen daglig 22 tonn matvarer fra Danmark til Norge, og totalt ble det sendt 32.000 tonn i perioden. Hjelpen var et uttrykk for den solidaritet og det nære fellesskapet som hadde utviklet seg mellom landene våre gjennom mange år. Stifterne var opptatt av å ivareta og videreutvikle disse relasjonene også i fremtiden.

Som takk for hjelpen for Danmarks støtte til Norge under 2. Verdenskrig, ga Norge LYSEBU til Danmark som statsgave. Denne gaven har siden 1946 vært forvaltet og drevet av FONDET FOR DANSK-NORSK SAMARBEID.

FRA FJORD TIL FJELL

ET SAMARBEIDSPROSJEKT MELLOM HENIE ONSTAD KUNSTSENTER OG FONDET FOR DANSK-NORSK SAMARBEID PÅ LYSEBU

Henie Onstad Kunstsenter ble innviet på Høvikodden i Bærum i august 1968 som resultat av en unik donasjon gitt av Sonja Henie (1912-1969) og Niels Onstad (1909-1978). Gaven besto i deres kunstsamling, et bygg til å huse både den og andre aktiviteter, og et fond til å drive virksomheten.

Dette var en gave av dimensjoner man aldri tidligere hadde sett i Norge. Landet fikk her ikke bare et flott museum, men en ny type institusjon som gjennom sine aktiviteter og sitt tverrkunstneriske program skulle komme til å bli arnested for utviklingen av nye uttrykk også innen musikk, performance og dans, i tillegg til billedkunsten.

Opp gjennom årene har kunstsamlingen vokst og blitt vist i utstillinger i inn- og utland, i tillegg til i Kunstsenteret selv og gjennom ulike deposita. I forbindelse med etableringen av en ny fløy på Lysebu ble det så i 2007 inngått et samarbeid mellom Fondet for dansk-norsk Samarbeid og Henie Onstad Kunstsenter, der verker fra Kunstsenterets samlinger ble lånt ut og stilt ut i de nye arealene oppe på Lysebu. Ved åpningen av fløyen kalt Høyden i 2010, ble samarbeidet utvidet til å omfatte nær alle bygninger rundt om på tunet.

Dette samarbeidet, kalt FRA FJORD TIL FJELL, har siden fortsatt med Lysebu som et sentralt visningssted for kunst deponert fra Kunstsenteret, til glede for Lysebus gjester og besøkende. Samtidig fungerer kunsten også som et bindeledd til Kunstsenterets utstillinger og aktiviteter på Høvikodden, og har gjennom årene generert mange ulike samarbeidsprosjekter.

Presentasjonen av verkene på Lysebu, der det naturlig nok er arbeider av norske og danske kunstnere som vises, har en permanent karakter, men med jevnlige justeringer og utskiftninger. En større nymontering ble foretatt høsten 2023, og samlingen fra Henie Onstad vist på Lysebu rommer nå 84 verk av 28 kunstnere innen teknikkene maleri, fotografi, grafikk og skulptur.

Utgiver: Fondet for dansk-norsk Samarbeid 2024

Redaktør: Karin Hellandsjø

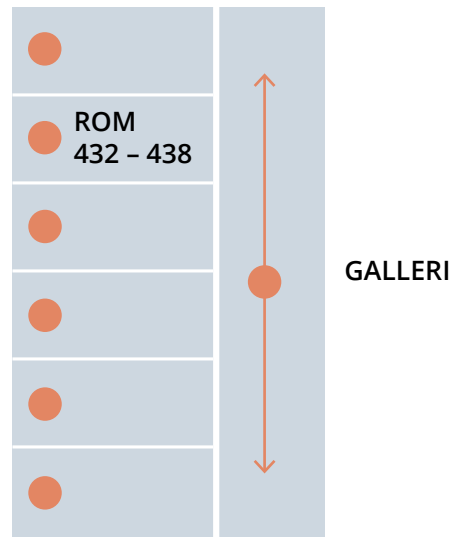
Design: Farsott.no

Foto: Øystein Thorvaldsen

Støttet av A.P. Møller Fonden

GALLERI BARNAS HUS

FALSTER LOLLAND

● Kunst her!

KUNSTNERE GALLERI BARNAS HUS

Gunvor Advocaat (1912-1997)
Ulf Valde Jensen (f.1945)
Kjell Nupen (1955-2014)
Arvid Pettersen (f.1943)
Helge Røed (1938-2018)
Inger Sitter (1929-2015)
Olav Strømme (1919-1978)

KUNSTNERE FALSTER LOLLAND

Per Kleiva (1933-2017)
Tom Sandberg (1953-2011)

KUNSTEN

Kunsten fra Henie Onstad Kunstsenters samlinger vist på Lysebu rommer et knippe sentrale kunstnere som gjennom sitt abstraherende formspråk fornyet den norske billedkunsten etter krigen, alle med basis i naturen. Videre vises representanter for den yngre garde som videreførte denne tradisjonen. Arbeider som inngår i et dynamisk samspill med naturen som omkranser Lysebu.

I hotellrommene vises arbeider av Inger Sitter og Kjell Nupen, mens det i møterommene Lolland og Falster og i gangen vises grafikk av Per Kleiva og fotos av Tom Sandberg.

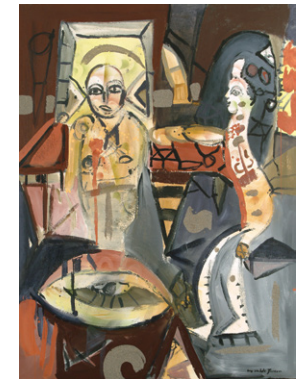
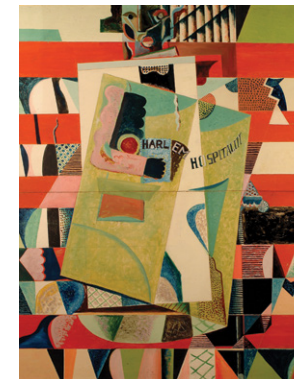
Bilder s4+5, fra venstre:

Per Kleiva. Sterkere enn all undertrykking, 1972

Olav Strømme. Harlem hospitality, 1934

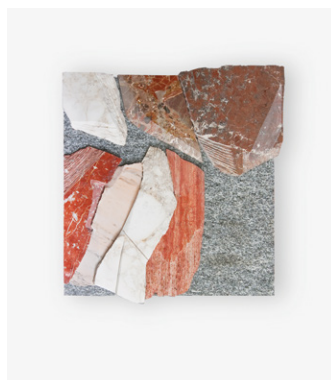
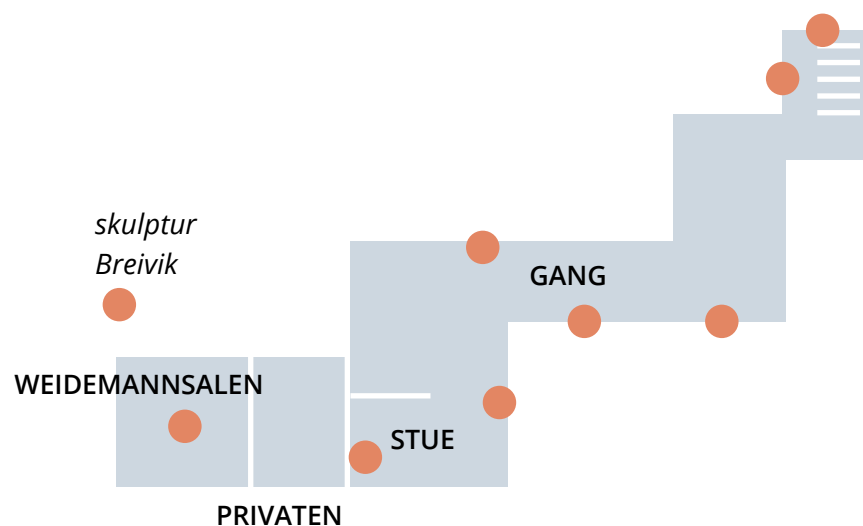
Inger Sitter. Litografi, 1975

Ulf Valde Jensen. Samtale i Strasbourg II, 2004

GALLERI HØJDEN

1. ETG OG ANDRE STUER

KUNSTNERE

SJÆLLAND	Jakob Weidemann	(1923-2001)
KRANE	Hedevig Anker	(f.1969)
STUE	Carl Nesjar	(1920-2015)
	Knut Rumohr	(1916-2002)
GANG &	Inger Sitter	(1929-2015)
TRAPP	Marius Heyerdahl	(1938-1979)
	Bjørn Nørgaard	(f.1947)
	Per Barclay	(f.1955)
	Per Inge Bjørlo	(f.1952)

KUNSTEN

De eldre bygningene på sørsiden av tunet og nybygget Høyden som ble innviet i 2010, er også de fylt med kunst i ganger og trapper, møterom og suiter.

Den gamle private boligen til tidligere generalsekretær, "Privaten", er nå blitt til Weidemannsalen. Her vises blant annet et stort maleri fra denne kunstnerens såkalte «Skogbunn-perioden», bilder som ga han tilnavnet «Den norske Pan».

Fotos av Hedevig Anker inngår også i denne fløyen, og malerier av Carl Nesjar og Knut Rumohr møter oss i foyeren, mens relieffer av Inger Sitter og Marius Heyerdahl leder oss opp mot rommet foran heisen og trappen, der vi blir møtt av en skulptur av den danske kunstneren Bjørn Nørgaard. Nederst i trapperommet inngår en skulptur av Per Barclay tilpasset arealet, og oppover i de 3 trappe-repoene er det montert 3 dynamiske grafiske trykk av Per Inge Bjørlo.

Bilder s6+7, fra venstre

Per Inge Bjørlo. Kryp, 1982

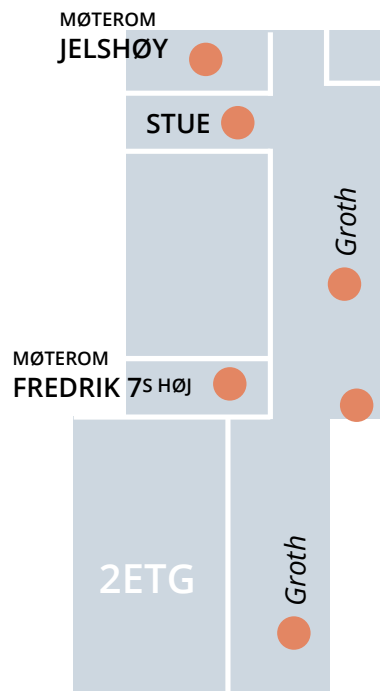
Inger Sitter. Relieff, u-å.

Jakob Weidemann. Løv og mose, 1962

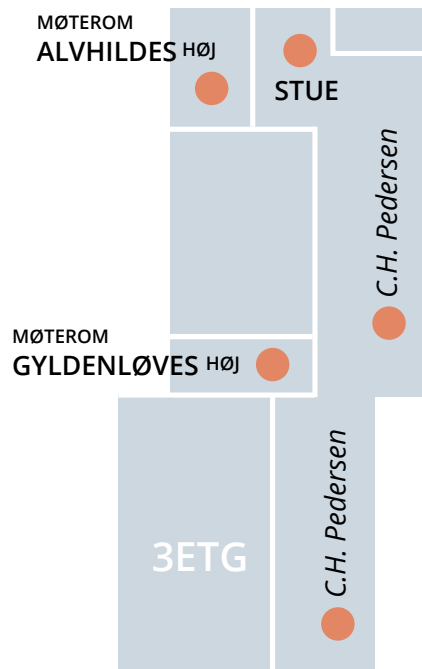
Bjørn Nørgaard. Allegorisk figur I, 1985

GALLERI HØJDEN

2ETG – 3ETG

KUNSTEN

Stuene og møterommene i Højden er alle fylt med kunst fra Henie Onstad Kunstsenter. Her møter vi i 1.etasje blant annet Kjell Nupen i et større verk og «Fyrsteinntoget» fra Karl Johan av naivisten Gideon. I 2.etasje gis en presentasjon av Sonja Henie, Kunstsenterets donator og en av vårt lands største internasjonale stjerner gjennom tidene. I etasjenes store møterom vises to monumentale tegninger av Zdenka Rusova, mens både Jan Groth og Carl Henning Pedersen fyller de to korridorene foran suitene. Her inngår også en skulptur av Bård Breivik.

Jan Groth, en av Norges fremste kunstnere i sin generasjon, knytter også trådene til Danmark, halvt dansk som han var. Groth fikk sin utdannelse i Danmark og bodde og virket der i mange år før han slo seg ned i New York. Rundt år 2000 vendte han tilbake til Norge. Groth er mest kjent for sine gobeliner, men det er hans tegninger som danner kjernen i hans kunstnerskap. Her henger en serie kalt «Prosjekt i 9 varianter».

Korridoren i 2.etasje står så i Danmarks tegn med presentasjonen av den grafiske mappen «Twelve fairy tales» laget av COBRA-kunstneren Carl Henning Pedersen. Mappen som består av 24 litografier, går også under navnet H.C. Andersen-suiten.

KUNSTNERE 2ETG

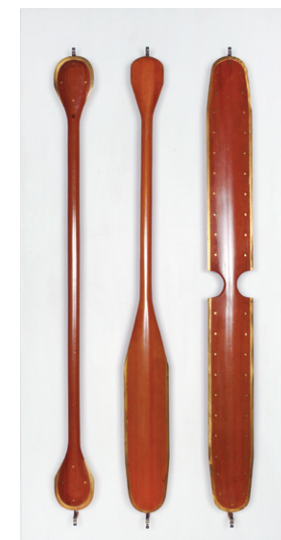
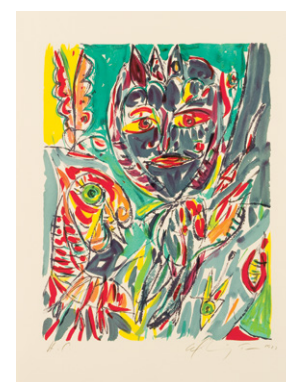
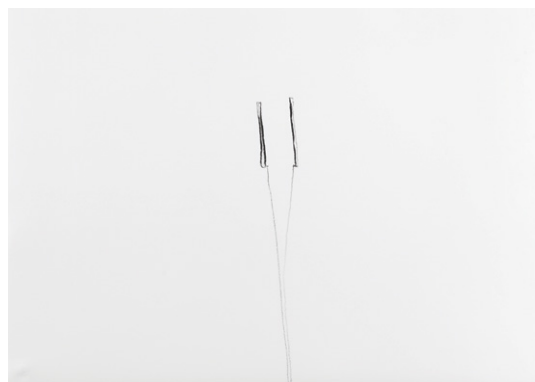
JELSHØY	Sverre Wyller	(f.1953)
	Inger Sitter	(1929-2015)
STUE	Gustav GIDEON Liljeholm	(1889-1975)
	Kjell Nupen	(1955-2014)
FREDRIK 7S HØJ	Zdenka Rusova	(f.1939)
GANG	Jan Groth	(1938-2022)
	Bård Breivik	(1948-2016)

KUNSTNERE 3ETG

ALVHILDES HØJ	Gunvor Advocaat	(1912-1997)
STUE	Sonia Henie	(1912-1969)
GYLDENLØVES HØJ	Zdenka Rusova	(f.1939)
GANG	Carl Henning Pedersen	(1913-2007)

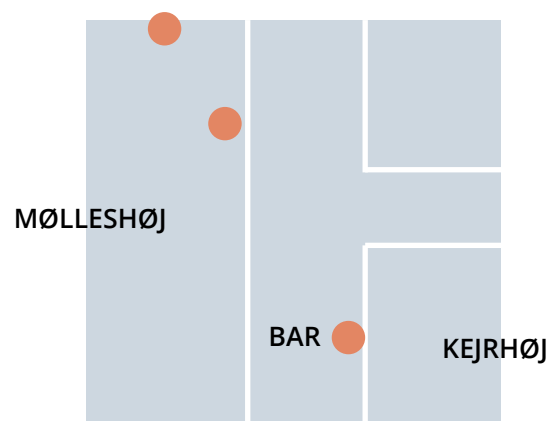
Bilder s8+9, fra venstre:

Jan Groth. Fra Prosjekt i 9 varianter, 1973
 Carl Henning Pedersen. Fra Twelve fairy tales, 1985
 Bård Breivik. Tre årer, 1980

GALLERI HØJDEN

4 ETG

KUNSTNERE

MØLLESHØJ	<i>Kjell Nupen</i>	(1955-2014)
	<i>Kåre Tveter</i>	(1922-2012)
BAR	<i>Håkon Bleken</i>	(f.1929)

KUNSTEN

I øverste etasje i Høyden vises grafikk av Kjell Nupen og et maleri av Kåre Tveter i møterommet, mens en kulltegning av Håkon Bleken henger ute i foyeren.

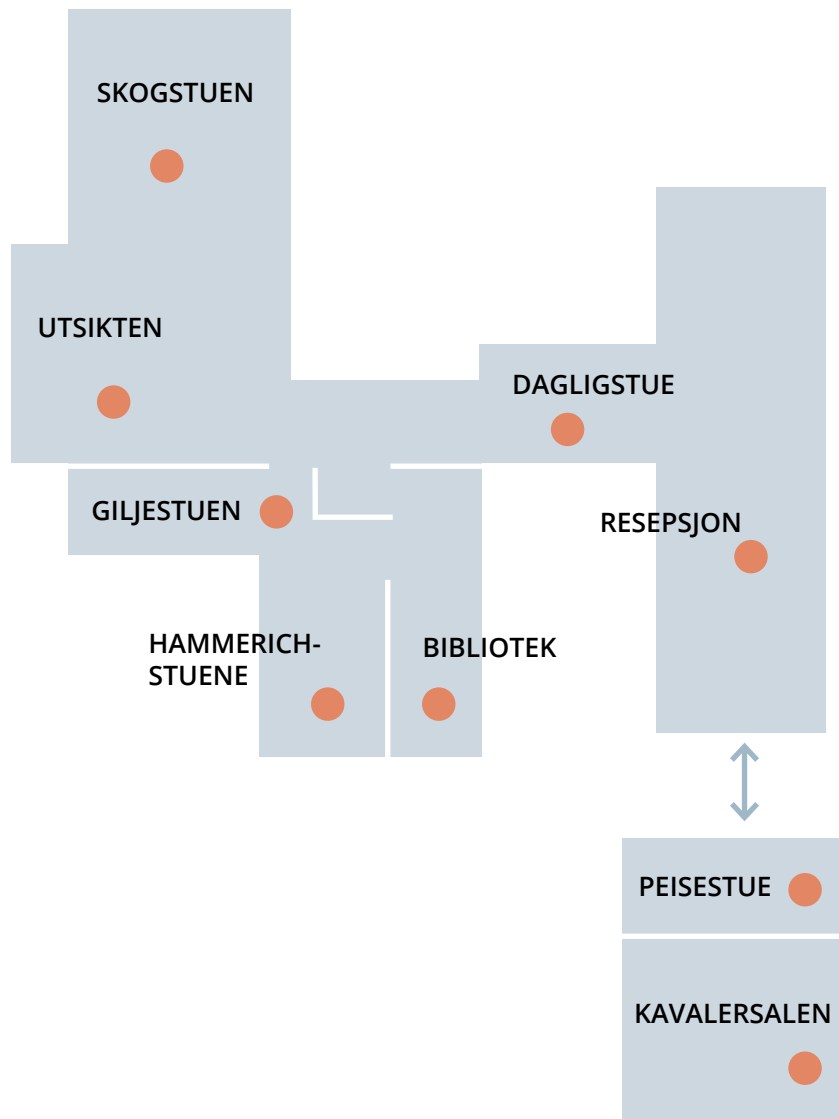
Suitene i 2. og 3. etasje i denne fløyen på Lysebu er alle utsmykket med grafikk av Zdenka Rusova, 42 arbeider fordelt på 25 rom. Arbeidene var opprinnelig deponert fra Henie-Onstad samlingen, men er nå i Fondets eie.

Zdenka Rusova, opprinnelig fra Tsjekia, kom til Norge i 1970, slo seg ned her og ble norsk statsborger i 1974. Rusova har gjennom alle år hatt en nær tilknytning til Heie Onstad Kunstsenter og hun har spilt en viktig rolle i norsk kunstliv. Som rektor ved Statens kunstakademi i Oslo fra 1987 til 1992 var hun også den første kvinnelige rektor på et kunstakademi i Norden.

Rusova er en eminent grafiker som med sine røtter i Sentral-Europa har utviklet et universelt formspråk der menneskefiguren ofte står i fokus, om enn ofte abstrahert, mens hennes tegninger vist i møterommene åpner opp for et annet, mer ekspressivt uttrykk.

*Bilder s10+11, fra venstre:
Håkon Bleken. Floden III, 2008
Zdenka Rusova. Sopp 1 og 2, 1970*

FONDETS KUNST M.M.

Ved siden av all kunsten fra Henie Onstad Kunstsenter rommer Lysebu også kunst deponert fra andre samlinger, deriblant to arbeider av Håvard Vikhagen fra Astrup-Fearnley museet vist i spisesalen. I tillegg kommer en rekke gaver, mange fra årene under Fondets første generalsekretær Borghild Hammerich i 1946-78. Det dreier seg om skulpturer av Ørnulf Bast og Dyre Vaa, samt en rekke grafiske blad av ulike kunstnere som blant annet Edvard Munch, Sigurd Winge og også Erik Werenskiold som fyller veggene i Giljestuen.

Etter hvert kom også utsmykninger til, som utsmykningene i Kavalersalen der malermester og restaureringsekspert Kåre Limseth hadde dekorert veggene i henhold til anvisninger fra arkitekt Magnus Poulsson. Til dette rommet ble tekstiler av norske Kristin Lindberg gitt i gave og innviet av Danmarks Dronning Margrethe i 1992. Ti år senere skulle så Norges Dronning Sonja innvie det store maleriet av danske Per Kirkeby i Skogstuen.

Bilder s13, med klokka:
 Edvard Munch.
 Fra serien Alfa og Omega, 1908-09
 J.C.Dahl. Akvarell, 1819
 Kristin Lindberg. Gobelin, 1992

SKOGSTUEN OG UTSIKTEN

Per Kirkeby (1938-2018) hadde alltid en nær tilknytning til Norge og til Høvikodden og Lysebu der han ofte bodde når han var i Norge. I 2002 innviet H.M. Dronning Sonja det monumentale maleriet «Lysebu» i Skogstuen. Verket var en gave fra kunstneren og Stiftelsen Sat Sapienti. I det samme lokale henger også grafikk av Kirkeby gitt av Louisiana Museum i Danmark samt en rekke mindre arbeider av kunstneren utlånt fra Henie Onstad Kunstsenter.

PARKEN

Lysebu er plassert høyt over byen, ved inngangen til Marka, med et stort, vakkert uteområde mellom husene. Her finner vi også skulpturer av norske og danske kunstnere.

Arbeidet av den danske kunstneren Erik Varming (f.1942) har navnet «Lysebu 1996». Inspirert av naturen rundt laget han denne polykrome skulpturen til stedet. Den ble innkjøpt av Ny Carlsbergfondet og gitt som gave til Lysebu 1996.

Det var igjen Ny Carlsbergfondet som i 2017 ga skulpturen «Thøger Larsen» til Lysebu. Dette er en bronseskulptur Kirkeby hadde laget et par år tidligere, som en hommage til den danske dikteren Thøger Larsen.

Disse to skulpturene forenes her i den norske naturen på Lysebu, kontrastert av Bård Breiviks granittsøyle fra Høvikodden plassert over tunet ved inngangen til Højden.

Bilder s14+15, fra venstre:

Per Kirkeby. Lysebu, 2002

Erik Varming. Lysebu 1996

Per Kirkeby. Thøger Larsen, 2015

Bård Breivik. Skulptur i granitt, u.å.

LYSEBU

FONDET FOR DANSK-NORSK SAMARBEID

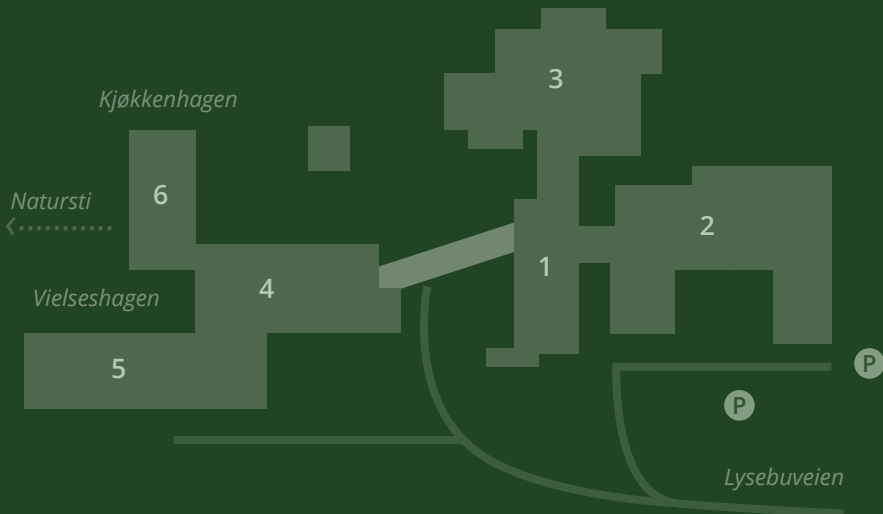
Lysebuveien 12
0790 Oslo

tel. +47 21 51 10 00
resepsjon@lysebu.no

www.lysebu.no

www.ho.no

www.dansk-norsk.no

1	Resepsjon	4	Kavalerfløyen
2	Galleri Barnas hus	5	Galleri Høyden
3	Gamle Lysebu	6	Weidemanssalen